

30 במאי 2010

לכבוד

ח"כ דוד אזולאי

יו"ר ועדת הפנים והגנת הסביבה

הכנסת

שלום רב,

הנדון: הסתייגויות להצ"ח תכנון ובניה - חלק ב': מוסדות התכנון, פרק ג': המועצה הארצית

להלן הסתייגות האגודה לזכויות האזרח, במקום מתכננים למען זכויות תכנון והאגודה לצדק חלוקתי לפרק ג': המועצה הארצית, בחלק ב' של הצ"ח התכנון והבניה.

הסתייגויות לחלק ב', פרק ג': המועצה הארצית

יש למחוק המילים "שימנה השר" ולרשום במקומם את המילים: "שימנה מרכז השלטון המקומי".	8(א)(19)	1
הסבר: בהצ"ח ניתנה לשר הפנים סמכות נרחבת ביותר למנות רבים מנציגי המועצה הארצית, לרבות את נציגיהם של גופים בלתי ממשלתיים, מקצועיים, ואקדמיים. יש חשיבות רבה להיותם של נציגים אלא בלתי תלויים ועצמאיים, על מנת להבטיח את עמדתם המקצועית והניטרלית ביושבם כחברי המועצה. לפיכך מוצע כי כל גוף כאמור, ימנה בעצמו את הנציג מטעמו למועצה, אם יש להם מנגנון המתאים למינוי, או שנציגו ימונו ע"י שר רלבנטי לבחינת התאמתם לתפקיד המקצועי המוטל עליהם. ראו גם בסעיף 8(א) ס"ק (20), (22), (24), (25) ו-(26) להלן.		
יש למחוק המילים "שימנה השר" ולרשום במקומם את המילים: "שימנה מרכז השלטון המקומי או מרכז המועצות האזוריות, לפי העניין".	8(א)(20)	2
הסבר: כאמור בסעיף 1 לעיל.		
לסעיף 8(א)(20) – בסוף הסעיף יוספו המילים: "ובלבד, שלפחות שניים מהנציגים יהיו ראשי רשויות שמרבית תושביהן ערבים".	8(א)(20)	3
הסבר: יש להבטיח ייצוג הולם של מיעוטים בקרב ראשי הערים ו/או מועצות באופן שלפחות אחד או שניים מהנציגים יהיה מרשויות שבהן רב של תושבים ערבים, כדי להבטיח ייצוג עפ"י חלקם באוכלוסיה.		

4	8(א)20	יש להוסיף סעיף 8(א)20 – "נציג ציבור, שתמנה הוועדה למינוי חברים מקרב הציבור"
		<p>הסבר: תפקידו של נציג הציבור להביא לשיח התכנוני את הצרכים של קהילות, קבוצות אוכלוסייה ופרטים שונים, ומנגד, גם להצביע על ההשלכות של התכנון על קבוצות אלה. בהצ"ח הוצע לכלול נציגי ציבור בועדות המקומיות, בין השאר גם כדי שיתרמו לשקיפות ציבורית של עבודת הוועדה (ראו דברי ההסבר לסעיף 57(א)2). מוצע כי גם ברמה הארצית יכלול נציג ציבור על פי אותו הגיון, שיוכל להציג את האינטרסים הקהילתיים הרחבים, לרבות של קבוצות שאין להם ייצוג, כולל לא בארגונים, כמו עולים חדשים, חרדים, עניים ואחרים.</p>
		<p>יצוין, כי אין בנציגי ארגונים חברתיים כדי להוות תחליף לנציג ציבור, כי לארגונים בדר"כ תחומי עניין ספציפיים, בעוד נציג הציבור יביא לוועדה תמונה כוללת יותר ונוספת של הצרכים וההשלכות הרחבות של התכנון על הקהילות השונות.</p>
		<p>הערה: יש להוסיף הגדרה של "נציג ציבור" בפרק ההגדרות – ראה להלן.</p>
5	8(א)21	<p>לסעיף 8(א)21 – צ"ל "חמישה נציגי ארגונים חברתיים, שימנה שר הרווחה והשירותים החברתיים".</p>
		<p>הסבר: יש להגדיל מספר הנציגים של הארגונים החברתיים ל-5 לפחות כדי שהליך התכנון על כל שלביו יכלול אלמנט ברור של שיתוף הציבור. בין השאר יוכלו להיות מיוצגים באופן זה – ארגוני נשים, בעלי מוגבלויות, אוכלוסיות מוחלשות, אוכלוסיות של פריפריה, ארגונים העוסקים בבריאות הציבור, דיור וכיוצ"ב. השיח התכנוני חייב להתרחב כדי להחיל קהילות ואינטרסים שקולם אינו נשמע.</p>
6	8(א)21 8(א)21 8(ב)21	<p>לחילופין בלבד לסעיף 5 הנ"ל: יוספו יחד שלושת הסעיפים הבאים -</p>
		<p>סעיף 8(א)21 – במקום הנוסח המוצע צ"ל: "שלושה נציגי ארגונים חברתיים, שימנה שר הרווחה והשירותים החברתיים".</p>
		<p>יוסף סעיף 8(א)21 – "נציג ארגונים העוסקים בקידום זכויותיהם של אנשים עם מוגבלות, שימנה שר הרווחה והשירותים החברתיים"</p>
		<p>יוסף סעיף 8(א)21(ב) – "נציגה של ארגוני הנשים, שימנה שר הרווחה והשירותים החברתיים"</p>

		הסבר : במידה ובעלי מוגבלויות ו/או נשים יקבלו נציגות נפרדת, יש להגדיל את מס' הנציגים של ארגונים חברתיים ל-3 לפחות.
7	8(א)(21)	לסעיף 8(א)(21) – יש להשמיט את המילים : "השר, לפי הצעת".
		הסבר : שר הרווחה והשירותים החברתיים הוא המתאים ביותר, מתוקף תפקידו ומומחיותו, למנות את הנציגים החברתיים, באשר הוא מכיר את הקהילות השונות, הבעיות והאינטרסים שלהם, וכן את מגוון הארגונים הפועלים בשטח.
		הערה : בקשר זה, יש לתקן את ההגדרה של "ארגון חברתי" – ראו בהמשך.
8	8(א)(22)	לסעיף 8(א)(22) – יש להוסיף בסוף הסעיף : "שהוא מהנדס או אדריכל רשום או בעל תואר אקדמי בתכנון ערים ואזורים"
		הסבר : הגדרה זו מאפשרת ייצוג של אנשי מקצוע מתחום התכנון שמתאימים לתפקיד.
9	8(א)(23)	לסעיף 8(א)(23) : "יש להוריד את המילים "השר לפי הצעת".
		הסבר : השר להגנת הסביבה הוא המתאים ביותר למנות נציג ארגונים סביבתיים באשר הוא מכיר מתוקף תפקידו את הארגונים ואת הבעיות הקיימות בתחום זה.
10	8(א)(24) 8(א)(25) 8(א)(26)	בסעיפים 8(א)(24), 8(א)(25), 8(א)(26) – במקום המילים "שימנה השר" יש לרשום "שימנה שר החינוך".
		הסבר : יש להבטיח מינוי של נציגים מקצועיים ע"י שר הרלבנטי לבדיקת כישוריהם והתאמתם המקצועית. במקרה דנן, מדובר באקדמאיים ולכן השר המתאים הוא שר החינוך ולא שר הפנים.
11	8(ד)	לסעיף 8(ד) : במקום "לשר" יש לרשום "לשר הממנה".
		הסבר : נציגים שונים במועצה ממונים ע"י שרים שונים ולכן יש להגיש את הרשימות אליהם לפי העניין.

בסעיפים 11(א)(2), 11(א)(3) – יש למחוק המילים "שאינו עובד מדינה"	11(א)(2) 11(א)(3)	12
הסבר: המדובר ביועץ מקצועי למועצה הארצית אשר אמור ליתן חוו"ד מקצועית וניטראלית. מי שעובד בשוק הפרטי כיועץ, עלול להימצא במצב של ניגוד עניינים, ולכן יש להבטיח כי היועץ הוא עובד מדינה.		
סעיף 11(א) – יש להוסיף ס"ק (4) – "יועץ חברתי, אחד או יותר, עובד המדינה";	11(א)(4) חדש	13
הסבר: לפי אותו הגיון שממנים יועץ סביבתי או יועץ תחבורה, יש למנות גם יועץ חברתי שיוכל להתייחס להשלכות החברתיות הנובעות מתכנית, או להתייחס לצרכים החברתיים של מי שחלה עליו התכנית או מושפע ממנה. הוא ינחה את הכנת התסקיר החברתי-קהילתי.		

הסתייגויות הצ"ח תכנון ובניה חלק א' הגדרות ופרשנות, פרק א': הגדרות (הגדרות הרלבנטיות

לפרק ג' בחלק א' – המועצה הארצית)

יש להוסיף הגדרה: "אדם עם מוגבלות – כהגדרתו בחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות."	"אדם עם מוגבלות"	1
יש לתקן את ההגדרה של "ארגון חברתי" כדלקמן: "ארגון ללא כוונות רווח שמטרתו ופעילותו בקידום רווחה של אוכלוסיות או טיפול בצרכיהן או בהגנה וקידום של זכויותיהם."	"ארגון חברתי"	2
יש להוסיף הגדרה: "נציג ציבור – חבר מוסד התכנון שתפקידו לבחון את התכניות המוגשות לוועדה מנקודת מבט חברתית, לרבות: השפעה והתחשבות בקבוצות אוכלוסייה מגוונת, כגון עניים, קבוצות מיעוט, קשישים, ילדים, אנשים עם מוגבלות; בחינת המטרות החברתיות המוצהרות בתכנית וביטוי; קיום תהליך ראוי של שיתוף הציבור; וכיוצ"ב.	"נציג ציבור"	3

בכבוד רב ובברכה,

דבי גילד-חיו, עו"ד
 האגודה לזכויות האזרח
 052-8282444

נילי ברוך
 במקום מתכננים למען זכויות תכנון
 052-2224320

נדיה מוגילבסקי, עו"ד
 האגודה לצדק חלוקתי
 054-2007274

העתקים: חברי הוועדה המיוחדת להצ"ח התכנון והבניה; ח"כים; יועמ"ש ועדת הפנים